

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA RAZVOJA
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE ZA
RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE
ZA 2023. GODINU**

Naziv nositelja izrade: Šibensko-kninska županija

Izrađeno: ožujak 2024.

Sadržaj

Uvod	4
Izvešće o provedbi posebnih ciljeva	7
1. Posebni cilj 1. Razvoj diversificiranog gospodarstva.....	7
1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	7
1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1	7
2. Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva	8
2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	8
2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2	8
3. Posebni cilj 3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja	10
3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	10
3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3	10
4. Posebni cilj 4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva	12
4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	12
4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 4	12
5. Posebni cilj 5. Osnaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora	14
5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	14
5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5	14
6. Posebni cilj 6. Pобољшanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga.....	15
6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	15
6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 6	16
7. Posebni cilj 7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju.....	17
7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	17
7.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 7	18
8. Posebni cilj 8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade	19
8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	19
8.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 8	19
9. Posebni cilj 9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije.....	20
9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	20
9.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 9	20
10. Posebni cilj 10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva	21
10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	21
10.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 10	22

11. Posebni cilj 11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima	23
11.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	23
11.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 11	23
12. Posebni cilj 12. Zelena i energetska tranzicija	24
12.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	24
12.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 12	25
13. Posebni cilj 13. Razvoj održive mobilnosti.....	26
13.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	26
13.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 13.	26
14. Posebni cilj 14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja.....	27
14.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	28
14.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 14	28
15. Posebni cilj 15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva	30
15.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda.....	30
15.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 15	30
Zaključak.....	32

Uvod

Plan razvoja Šibensko-kninske županije 2021. - 2027. (dalje: Plan razvoja ŠKŽ) je srednjoročni akt strateškog planiranja koji je izrađen u svrhu usmjeravanja razvojnih procesa i ostvarivanja razvojne vizije Šibensko-kninske županije. Planom razvoja ŠKŽ definirano je petnaest posebnih ciljeva kojima se pobliže definira provedba strateških ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. godine.

Praćenje provedbe Plana razvoja ŠKŽ proces je prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati napredak realizacije posebnih ciljeva i uspješnost provedbe definiranih mjera. Za svaki posebni cilj odabrani su pokazatelji ishoda iz Biblioteke pokazatelja, kojima se omogućuje praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog posebnog cilja. Praćenjem provedbe Plana razvoja ŠKŽ utvrđuje se svrhovitost korištenja planiranih resursa (ljudskih, materijalnih i financijskih), ostvarenje željenih ishoda i učinaka, doprinosi se smanjenju rizika od neočekivanih i nepovoljnih situacija te se time u slučaju njihova prepoznavanja omogućuje pravovremena prilagodba.

Temeljem članka 45. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22) Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, kao akreditirani regionalni koordinator za područje Šibensko-kninske županije, odgovorna je za praćenje i izvještavanje o provedbi Plana razvoja. Načini praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja, definirani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23).

Izvještavanje se provodi u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvješća o provedbi Plana razvoja JLP(R)S koje je izradilo Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, a kojima je definirana struktura i sadržaj istog. U skladu s Uputama, godišnje izvješće se sastoji od tekstualnog dijela i tabličnog predloška izvješća, a obveza izrade, način podnošenja i rok podnošenja godišnjeg izvješća o provedbi plana razvoja propisani su odredbama zakonodavnog okvira sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem koje čine Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017 i 151/2022), Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 37/2023) te Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023).

Izvješće o provedbi plana razvoja je izvješće o napretku u provedbi posebnih ciljeva i ostvarenju pokazatelja ishoda plana razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave koje tijelo zaduženo za izradu plana razvoja podnosi predstavničkom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave i putem regionalnog koordinatora, Koordinacijskom tijelu jednom godišnje. Sastoji se od opisa napretka u provedbi svakog pojedinog posebnog cilja plana razvoja tijekom izvještajnog razdoblja, od podataka o ostvarenoj vrijednosti svakog pojedinog pokazatelja ishoda plana razvoja tijekom izvještajnog razdoblja, podataka o provedbi projekata od strateškog značaja te zaključka o provedbi plana razvoja tijekom izvještajnog razdoblja sa prijedlozima za unaprjeđenje provedbe.

Predmetno izvješće o provedbi Plana razvoja ŠKŽ obuhvaća izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine.

Iz tekstualnog i tabličnog dijela izvješća razvidno je kako županijska administracija podržava ostvarenje zadanih posebnih ciljeva te njihovu realizaciju koje i financijski podupire tijekom izvještajnog razdoblja. Šibensko-kninska županija kontinuirano ulaže u poduzetništvo, istraživanje i razvoj, poljoprivredu (osobito u izgradnju i unaprjeđenje sustava navodnjavanja), obrazovanje (podizanje standarda obrazovanja u srednjoškolskom obrazovanju ulaganjem u izgradnju i opremanje centra kompetencija, sufinanciranje prijevoza učenika, osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama te kroz stipendiranje učenika i studenata), ulaganjem u zdravstvo, jačanjem usluga u sustavu socijalne skrbi, ulaganjem u kulturu, u obnovljive izvore energije i energetske obnovu javnih zgrada, preventivne mjere zaštite i spašavanja na području županije i ostalo.

Šibensko-kninska županija nositelj je politike regionalnog razvoja za svoje područje, usmjerene na poboljšanje konkurentnosti, stvaranje radnih mjesta i održivog gospodarskog rasta, što u konačnici značajno doprinosi uravnoteženom razvoju priobalnih, zaobalnih i otočnih dijelova županije. Vizija Šibensko-kninske županije za 2027. godinu jest konkurentna, otporna, digitalna, zelena i funkcionalna županija usmjerena optimalnoj kapitalizaciji gospodarskih i društvenih potencijala na dobrobit svih svojih građana. Navedeno podrazumijeva uvažavanje posebnosti i jednak tretman priobalnih, zaobalnih i otočnih predjela kako bi se premostio postojeći razvojni jaz stvaranjem poticajnog gospodarskog okruženja, obnovom potrebne infrastrukture, promicanjem obrazovnih i strukovnih programa usklađenih s potrebama tržišta rada, revitalizacijom i modernizacijom primarnih sektora, razvojem lokalnih poljoprivrednih oaza i promicanjem selektivnih oblika turizma. Planom se također naglašava važnost očuvanja

kulturne i prirodne baštine uz upravljanje turističkim pritiscima u urbanim središtima. Uz to, kao snažna potreba ističe se važnost umrežavanja institucija javne uprave na lokalnoj i županijskoj razini u cilju povećanja osjetljivosti za specifične razvojne potrebe otočnih i zaobalnih područja kao i ukupne kvalitete usluga građanima.

Izvješće o provedbi posebnih ciljeva

1. Posebni cilj 1. Razvoj diversificiranog gospodarstva

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 1 realizirala 4.158.939,24 €.

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća, %	9,3 (2021.)	10,5	9,9 (2023.)
OI.02.4.26 Produktivnost rada mjerena kao prihod po zaposlenome, u kunama	74,52 (2020.)	79,63	91,3 (2023.)
OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	2.910.915 (2020.)	3.500.000	5.067.586 (2023.)

1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1

Razvoj stimulativnog, modernog i otpornog gospodarskog okruženja koje će podržati diversifikaciju gospodarstva nastoji se osigurati provedbom triju mjera:

- 1.1. Oporavak gospodarstva i jačanje konkurentnosti kroz podršku modernizaciji, unaprjeđenju poslovanja te kroz digitalizaciju i inovacije;
- 1.2. Razvoj poduzetništva i privlačenje investicija;
- 1.3. Razvoj diversificiranog, otpornog i fleksibilnog turizma.

Napredak u provedbi posebnog cilja 1 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: postotak malih i srednjih poduzeća, produktivnost rada i noćenja u turističkim smještajnim objektima.

U promatranom razdoblju provedbe podatci o kretanjima vrijednosti udjela malih i srednjih poduzeća u ukupnom broju poduzeća u 2023. godini pokazuju porast od 0,6% u odnosu na početnu vrijednost. Aktivnostima razvoja poslovne infrastrukture i potpornih sadržaja, obnove i opremanja gospodarske infrastrukture te ciljanim programima sufinanciranja, nastoji se pružiti podrška mikro, malim i srednjim poduzećima. Primjetan je značajni napredak u vrijednostima udjela malih i srednjih poduzetnika u pogledu produktivnosti rada mjenom kao prihod po zaposlenom. Tako je početna vrijednost od 74,52 EUR po zaposleniku povećana na ostvarenu vrijednost od 91,30 EUR. Imajući u vidu da je ciljana vrijednost postavljena na razinu od 79,63 EUR odnosno + 6,82% početne vrijednosti, ostvaren je napredak od čak + 21,07%.

Posljednji pokazatelj napretka u provedbi cilja razvoja diversificiranog gospodarstva je broj noćenja u turističkim smještajnim objektima. Turizam je, nakon prerađivačke industrije i trgovine, glavna gospodarska aktivnost na području Šibensko-kninske županije, a u većini priobalnih općina i najvažnija. Provedbom aktivnosti razvoja turističke infrastrukture i inovativne turističke ponude te širenjem iste na pred i post sezonu, podrškom aktivnostima podizanja standarda smještajnih i uslužnih sadržaja, te aktivnostima brendiranja i snažnog usmjerenog marketinga izgledan je značajan porast u turističkim kretanjima. U promatranom razdoblju ostvaren je napredak s početne vrijednosti od 2.910.915 turističkih noćenja na 5.067.586 noćenja, ciljana vrijednost od 3.500.000 noćenja premašena je za 44,78 %. Iako broj noćenja ne prati isti porast kao i broj dolazaka turista, daljnjom provedbom mjera razvoja diversificiranog, otpornog i fleksibilnog turizma, nastojat će se stvoriti preduvjeti za dugoročan i održiv rast i razvoj ove grane gospodarstva.

2. Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 2 realizirala 4.124.687,00 €.

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.12.17 Ulovi - glavna ribolovna područja, u tonama	8.480.162,00 (2021.)	8.500.000,00	8.244.457,79 (2022.)
OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	5.579 (2020.)	5.614	4.996 (2023.)
OI.02.12.10 Područje pod ekološkom poljoprivredom, ha	5.760,3 (2021.)	6.000,0	7.916 (2023.)

2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2

Svjesnost o globalizacijskim trendovima poljoprivredne proizvodnje i ključnim izazovima u području ribarstva i akvakulture, kroz poseban cilj 2 Šibensko-kninska županija ulaže u razvoj modernog, poticajnog i održivog sektora poljoprivrede i ribarstva. Predmetno se nastoji ostvariti putem sljedećih mjera:

- 2.1. Poticanje razvoja poljoprivredne potporne infrastrukture i novih tehnologija te primjene dobrih praksi;
- 2.2. Razvoj lokalnih prehrambenih lanaca;
- 2.3. Poticanje razvoja potporne infrastrukture i novih tehnologija i praksi u sektoru ribarstva i akvakulture.

Napredak u provedbi posebnog cilja 2 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: ulovi u tonama, broj subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih proizvođača i područje pod ekološkom poljoprivredom u hektarima.

Poljoprivredni resursi na području Šibensko-kninske županije relativno su skromni, ali se ciljanim ulaganjima nastoji osigurati kontinuirani rast i razvoj. S obzirom da je prostor Šibensko-kninske županije izrazito turistički atraktivan, prilike za razvoj vide se u ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i u različitim vrstama ruralnog turizma koji mogu biti podrška proizvodnji kvalitetnih lokalnih i tradicijskih proizvoda te njihovoj izravnoj prodaji. U 2023. godini završeni su radovi u sklopu projekta „Sustav navodnjavanja Donje polje – Jadrtovac“ čime je 272 ha poljoprivredne površine obuhvaćeno sustavima za navodnjavanje. Sufinanciranjem kroz Programe razvoja poljoprivrede i razvoj marikulture i ribarstva, potiče se ulaganja u sadnice, posebice tradicionalnih vrsta, maslina i vinove loze, te u dugotrajnu imovinu. Primjetan je pozitivan rast površina pod ekološkom proizvodnjom - iz tablice pokazatelja ishoda razvidno je kako je s početne vrijednosti od 5.760,3 hektara zemlje ostvaren porast na čak 7.916 hektara u 2023. godini, što je prekoračenje postavljene ciljane vrijednosti za +31,93%. Županija je odlučna nastaviti provoditi daljnje aktivnosti na ovom području, uključujući educiranje poljoprivrednika i ribara, ali i mladih zainteresiranih za primarne djelatnosti, o prednostima i dobrobitima ekološke proizvodnje kao i razvoj poticaja za prijelaz na eko proizvodnju. Sufinancirana su i razna međunarodna natjecanja te je održana tradicionalna manifestacija ocjenjivanja maslinova ulja i vina. Navedeno bi trebalo osigurati generiranje dodatnih prihoda i unaprjeđenje kvalitete života građana posebice ruralnih krajeva, te popularizacije poljoprivrednih aktivnosti posebice unutar mlađe populacije. Iz podataka koji ukazuju na broj subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih proizvođača može se uočiti blagi pad. Naime, u 2020. godini taj broj iznosio je 5.579, dok je ostvarena vrijednost u 2023. godini 4.996 subjekata. Posljednje dvije godine zabilježen je pad broja poljoprivrednih proizvođača, a nastao je uslijed toga što je više od 50% gospodarstava u vlasništvu ljudi starijih od 65 godina, što se može pripisati prirodnoj depopulaciji ruralnog stanovništva. Drugi razlog je zakonski okvir koji se odnosi na usklađivanje PG sa Zakonom o OPG-u gdje poljoprivredni potencijal

gospodarstva mora imati vlasništvo ili neki drugi oblik raspolaganja poljoprivrednim resursima. Taj broj iz godine u godinu će se smanjivati.

Kao pokazatelj napretka ostvarenog u području ribarstva i akvakulture korišten je indikator ulova u glavnim ribarskim područjima, mjeren u tonama. Vrijednost od koje se polazi je količina ulova u 2021. godini a koja je iznosila 8.480.162 tone. Ostvarena vrijednost u 2022. godini (s obzirom da podaci za 2023. godinu nisu dostupni) iznosila je 8.244.457,79 tona što ukazuje na blagi pad od - 2,8%. Takvo kretanje može biti posljedica različitih čimbenika poput promjena u vremenskim uvjetima, ali i tržišne potražnje ako se uzme u obzir skokovit rast inflacije i tržišnih cijena u promatranom razdoblju.

Šibensko-kninska županija u procesu je modernizacije i unaprjeđenja sektora ribarstva i akvakulture ulaganjima u uspostavu Centra za marikulturu, ali je tim procesima potreban protek određenog vremena te je za očekivati da će se vrijednosti po odabranim indikatorima u sljedećim godinama kretati u skladu sa postavljenim ciljnim vrijednostima.

3. Posebni cilj 3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 3 realizirala 5.962.978,24 €.

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.8.26 Udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih (zapošljavanje u kulturi), %	4,5 (2021.)	6,0	4,43 (2023.)
OI.02.8.49 Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije	111.706 (2019.)	130.000	211.422 (2023.)

3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3

Za potrebe ostvarenja održivog razvoja kulturnih resursa, unutar posebnog cilja 3 provode se sljedeće mjere:

- 3.1. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uključujući unaprjeđenje sustava upravljanja i očuvanja kulturne i povijesne baštine;
- 3.2. Razvoj i poticanje sektora kreativnih i kulturnih industrija.

Napredak u provedbi posebnog cilja 3 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih (zapošljavanje u kulturi) izražen u postotku i broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije.

Bogata kulturno-povijesna baština svrstava Šibensko-kninsku županiju u sami svjetski vrh turističkih destinacija. S tim u vezi, provode se aktivnosti fokusirane na integriranu obnovu kulturne baštine, razvoj popratne interpretacijske infrastrukture te uvođenje inovativnih alata i tehnologije u valorizaciji i prezentaciji kulturne baštine. Međutim, prethodno nije moguće ostvariti u punom potencijalu bez stručnih i opremljenih ljudskih kapaciteta koji će svoje znanje, iskustvo i vještine usmjeriti prema pružanju dodane vrijednosti u zaštiti, očuvanju i održivom korištenju kulturne baštine. Prema pokazatelju ishoda koji ukazuje na udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih, podatak o udjelu od 4,5% uzet je kao početna vrijednost za 2021. godinu, dok je ostvarena vrijednost do kraja 2023. godine nešto niža od početne i iznosi 4,43%. Iako nije dostignuta ciljana vrijednost od 6%, navedeni podatak treba shvatiti optimistično jer aktivnosti jačanja kulturnog sektora još uvijek nisu poprimile puni intenzitet. Potreban je protek određenog vremena kako bi se proveli natječaji, provjere i realizirali angažirani eksperimenti u području. Za to vrijeme, kontinuirano se provode aktivnosti podizanja svijesti javnosti o važnosti održivog upravljanja kulturnim resursima i značaju sektora kulture za regionalno gospodarstvo, turizam i razvoj lokalnih zajednica.

Kulturna baština se nastoji dodatno obogatiti kroz razvoj i unaprjeđenje kulturnih ustanova, događanja i manifestacija na području županije. U tom smislu, sektor kreativnih i kulturnih industrija ima ključnu ulogu u oplemenjivanju postojeće i kreiranju nove ponude kulturne i umjetničke scene županije. No, kvalitetna i učinkovita izvedba kulturnog programa pretpostavlja postojanje funkcionalne infrastrukture koja će, s jedne strane, podržati uvedene novitete i sadržaje, a s druge strane, osigurati pristup kulturno-umjetničkim sadržajima što širem krugu zainteresirane javnosti, s naglaskom na prilagodbu sadržaja osobama s invaliditetom. S tim u vezi, ostvarena promjena u provedbi ovih aktivnosti mjeri se pokazateljem koji se odnosi na broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije. Podatak od 111.706 posjetitelja iz 2019. godine uzet je kao početna vrijednost. Ostvarena vrijednost u 2023. godini iznosi 211.422 posjetitelja, što premašuje ciljanu vrijednost od 130.000 posjetitelja za + 62,6%. Prikazani napredak ukazuje na predanost svih ustanova u kulturi s područja

županije u ostvarenju zacrtanih ciljeva i izgradnji uključivog, otpornog i održivog upravljanja kulturnom baštinom. Unaprjeđenje sustava upravljanja i očuvanja kulturne i povijesne baštine, ključni je korak prema održivom gospodarenju kulturnim resursima.

4. Posebni cilj 4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 4 realizirala 2.033.314 €.

4.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	52 (2021.)	56	50 (2023.)
OI.02.2.33 Omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja ¹	4,7 (2021.)	4,5	4,7 (2022.)
OI.02.2.17 Postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja ² , %	35,7 (2021.)	38,0	36,03 (2023.)

4.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 4

Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja identificirano je kao jedan od potencijalnih pokretača gospodarstva, ali i cjelokupnog razvoja. Aktivnostima rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i izrade projektne dokumentacije za potrebe širenja prostornih kapaciteta školskih ustanova na području Šibensko-kninske županije, kako bi se kroz modernizaciju i digitalizaciju odgojno - obrazovne infrastrukture potaknulo privlačenje mladog stanovništva, razvoj različitih gospodarskih djelatnosti i podizanje kvalitete života nastoji se doprinijeti provedbi Posebnog cilja 4. Predmetno se nastoji ostvariti provedbom sljedećih mjera:

- 4.1. Ulaganje u odgojno-obrazovni sustav;

¹ Pokazatelj se odnosi na omjer učenika prema nastavnicima u srednjoškolskom obrazovanju

² Pokazatelj se odnosi na stanovništvo školske dobi od 15 do 25 godina

- 4.2. Povećanje kvalitete obrazovanja s naglaskom na usklađivanje potreba gospodarstva i ponude rada.

Napredak u provedbi posebnog cilja 4 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja, omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja i postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja.

Prvi korak u izgradnji prepoznatljivog sustava obrazovanja zahtijeva infrastrukturna unaprjeđenja te shodno većim i brojnijim prostornim kapacitetima, proširenje kadrovskih kapaciteta. U izvještajnom razdoblju završeni su radovi na izgradnji regionalnog centra kompetentnosti u strojarstvu – „Ars mechanica“, te je ostvarena potpora za 289 učenika strukovnog obrazovanja. Kroz aktivnosti u centru kompetentnosti koji je usmjeren na provedbu programa i praktikuma za brodomehaniku, automehaniku i dr., značajnim ulaganjima nastoji se osigurati usklađivanje potreba tržišta za stručnim kadrovima obrazovanim u skladu sa najvišim standardima.

Kao jedan od pokazatelja napretka u provedbi posebnog cilja 4 izabran je broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja. U 2021. godini taj broj iznosio je 52, dok ostvarena vrijednost u 2023. godini iznosi 50. Zabilježeni pad od 2 subjekta rezultat je gašenja subjekata koji spadaju pod druge pravne osobe koje ostvaruju programe predškolskog odgoja, uzrok čega mogu biti različite poslovne i privatne okolnosti. Jasno je kako infrastrukturna ulaganja i proširenja zahtijevaju uvažavanje unaprijed propisanih procedura, pravila i rokova, te je sukladno tome potrebno dodatno vrijeme kako bi se evidentirala pozitivna promjena po predmetnom pokazatelju. Također, pokazatelj ishoda koji se odnosi na omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja ne bilježi željenu promjenu. Početna vrijednost u 2021. godini bila je 4,7, dok je ostvarena vrijednost u 2023. ostala ista početnoj. I ovdje je potrebno napomenuti da kadrovska proširenja i rasterećenja moraju čekati infrastrukturne prilagodbe kako bi se smanjenjem broja učenika i studenata po nastavniku/akademskom osoblju povećala kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa i unaprijedilo prenošenje znanja i vještina krojeno prema potrebama svakog učenika/studenta.

Pokazatelj postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja za početnu vrijednost ima postotak od 35,7%. Podatak o ostvarenoj vrijednosti ima manji rast i iznosi 36,03%. S obzirom na kontinuirane aktivnosti podrške modernizaciji visokoškolskih ustanova, povećanja kvalitete i usklađenosti programa s lokalnim potrebama

tržišta rada te provođenje digitalizacije obrazovnih ustanova, za očekivati je kako će u sljedećem razdoblju biti ostvaren veći napredak u navedenom području.

5. Posebni cilj 5. Osnaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 5 realizirala 1.649.663,19 €.

5.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.7.35 Broj novih e-usluga za građane	0 (2021.)	3	0 (2023.)
OI.02.13.29 Broj aktivnih udruga na području županije	1.385 (2021.)	1.400	1.398 (2023.)
OI.02.7.37 Broj korisnika e-usluga za poduzetnike	0 (2021.)	170	0 (2023.)

5.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 5

Posebni cilj 5 podrazumijeva poboljšanje poslovnih procesa javne uprave i osiguravanje kvalitetnih javnih usluga za građane, osobito kroz omogućavanje veće participacije građana te uvođenje modernih informacijskih sustava i alata. Modernizirana javna uprava te brzo i pouzdano pružanje javnih usluga prepoznati su kao preduvjeti stvaranja poticajnog poduzetničkog okruženja i boljih životnih uvjeta građana Šibensko-kninske županije. U sklopu posebnog cilja 5 predviđena je provedba sljedećih mjera:

- 5.1. Digitalizacija usluga i procesa javne uprave;
- 5.2. Jačanje kapaciteta i ljudskih potencijala javne uprave;
- 5.3. Razvoj i unaprjeđenje civilnog društva.

Napredak u provedbi posebnog cilja 5 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj novih e-usluga za građane, broj aktivnih udruga na području županije i broj korisnika e-usluga za poduzetnike.

Digitalizacija javne uprave proces je koji građanima štedi dragocjeno vrijeme, a tijelima javne uprave omogućava bolji i jednostavniji pregled provedenih procesa. Za korisnike e-usluga to znači efikasniji način dobivanja informacija i rješavanja životnih situacija/problema iz vlastitog doma ili ureda bez fizičkih odlazaka na šalter javne institucije. S tim u vezi, provode se aktivnosti razvoja digitalnih alata i interaktivnih online platformi za komunikaciju s građanima

koji će im omogućiti brzinu i efikasnost u ostvarivanju njihovih zahtjeva: pristup predmetima u rješavanju, prijavu na otvorene javne pozive, pristup informacijama i sl. Također, radi se na educiranju i osposobljavanju kadrova kako bi bili spremni na aktivnu podršku i efikasno upravljanje poslovnim procesima. Prema indikatorima koji ukazuju na napredak ostvaren u broju novih e-usluga za građane i broju korisnika e-usluga za poduzetnike, u razdoblju od početka provedbe do izrade Godišnjeg izvješća za 2023. godinu nije došlo do promjene. Prelazak cjelokupnog županijskog sustava na elektroničko pružanje usluga je veoma zahtjevan i skup proces i iziskuje veliki trud u definiranju procesa i potreba. To je proces koji je teško ubrzano provoditi te je potrebno dodatno vrijeme kako bi se realizirala kvalitetna digitalna rješenja koja će biti od stvarnog utjecaja na produktivnost i kvalitetu javne uprave, a time i kvalitetu javnih usluga.

Kontinuirana suradnja s civilnim društvom doprinosi provedbi programa javnih politika. Županija uvažava i potiče taj partnerski odnos aktivnostima podrške kroz provođenje ciljanih Programa. Doniranjem sredstava udrugama civilnog društva s ciljem promicanja razvitka i unaprjeđenja kulturnog, umjetničkog, sportskog i socijalnog života osigurava se jačanje rada civilnog sektora – potiču se aktivnosti zaštite i očuvanje materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara, promicanje vrijednosti Domovinskog rata te zaštita interesa hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji, promicanje i zaštita ljudskih prava te poticanje mladih na bavljenje sportom. Pokazatelj poticanja razvoja i djelovanja u području civilnog društva mjeri se brojem aktivnih udruga na području županije. U 2021. godini djelovalo je 1.385 udruga, dok se u 2023. godini taj broj povećao na 1.398. Daljnjom provedbom zacrtanih aktivnosti za očekivati je da će se sve veći broj građana odlučiti na aktivan angažman u oblikovanju i provedbi javnih programa i da će se u sljedećim godinama dodatno prekoračiti ciljana vrijednost.

6. Posebni cilj 6. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 6 realizirala 4.728.734,00 €.

6.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
--------------------------	---------------------------	--------------------------	---

OI.02.5.04 Gustoća liječnika (na 10 000 stanovnika), broj liječnika	19,6 (2021.)	19,8	19,6 (2021.)
OI.02.3.70 Broj domova za starije osobe	4 (2021.)	6	7 (2023.)
OI.02.05.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku u eurima	25,84 (2022.)	26,54	67,49 (2023.)

6.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 6

Osiguranje standarda kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga na području županije, provodi se kontinuiranim ulaganjima u rekonstrukciju i adaptaciju postojećeg bolničkog prostora. Modernizacija i prilagodba infrastrukture, jačanje stručnog kadra i promocija zdravog načina života nastoji se ostvariti provedbom sljedećih mjera:

- 6.1. Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture;
- 6.2. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga sukladno standardima kvalitete i potrebama zajednice;
- 6.3. Razvoj programa promocije zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti te programa prevencije u sustavu socijalne skrbi;
- 6.4. Razvoj i modernizacija infrastrukture socijalne skrbi;
- 6.5. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice.

Napredak u provedbi posebnog cilja 6 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj liječnika na 10 000 stanovnika, broj domova za starije osobe i rashodi za zdravstvo izraženi u eurima po stanovniku.

U segmentu zdravstva i socijalne skrbi, nastavljena su ulaganja proračunskih sredstava u rad zdravstvenih i socijalnih ustanova kojima je osnivač županija te ostale aktivnosti iz nadležnosti Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i civilne stradalnike iz Domovinskog rata, kako bi se povećala socijalna uključenost i dostupnost zdravstvenih usluga. Iz vlastitih sredstava Šibensko-kninske županije kupljena je zgrada bivšeg studentskog doma s ciljem razvijanja prostora za socijalnu pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima. Sufinancira se 11 projekata/programa iz područja zdravstva: podrška u pružanju palijativnih usluga, nabava ortopedskih pomagala, organizirana škola za djecu s disleksijom i rad s logopedom; psihoonkološko savjetovanje, rad na prevenciji i ranom otkrivanju raka te poboljšanje kvalitete življenja oboljelih i njihovih obitelji; organiziranje i prikupljanje što većeg broja darivatelja krvi; poboljšanje kvalitete življenja osoba s multipla sklerozom; tečaj fetalne

ehokardiografije edukacija liječnika, ginekologa i pedijataru za ranu detekciju prirođenih srčanih grešaka kod fetusa samo su neki od programa kojima se nastoji pokriti široki spektar detektiranih potreba. Veliki dugo očekivani projekt izgradnje nove bolnice Šibensko-kninske županije u fazi je razrade i ulaganja u pripremu projektne dokumentacije. Unutar posebnog cilja 6, provode se ciljane aktivnosti jačanja kapaciteta stručnog osoblja u sustavu zdravstvene i socijalne skrbi. Navedeno podrazumijeva infrastrukturne zahvate kao i zapošljavanje dodatnog stručnog osoblja. Obzirom da je od početka provedbe proteklo manje od dvije godine, u proteklom razdoblju nisu ostvareni mjerljivi rezultati čemu svjedoče i nepromijenjene vrijednosti pokazatelja ishoda gustoća liječnika na 10 000 stanovnika. No, nastaviti će se kontinuirano provoditi mjere i aktivnosti koje će, završetkom infrastrukturnih pothvata i zapošljavanjem dodatnog stručnog osoblja, rezultirati napretkom u provedbi posebnog cilja.

Glede izdvajanja proračunskih sredstava za potrebe zdravstva, prema povezanom pokazatelju ishoda početna vrijednost u 2022. godini iznosi 25,84 EUR po stanovniku. Izražen je veliki napredak po povezanom pokazatelju i izdvajanja za zdravstvo po stanovniku u 2023. godini iznosila su čak 67,49 EUR.

7. Posebni cilj 7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 7 realizirala 224.301,00 €.

7.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.05.50 Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene ³ , ha	0 (2021.)	5	0 (2023.)
OI.02.13.38 Udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji, %	16,7 (2021.)	23,0	30,3 (2023.)

³ Pokazatelj se odnosi na novoizgrađene površine, stoga je početna vrijednost 0 ha.

7.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 7

Promocija aktivnog i zdravog života te uključenost građana u sportske i rekreativne programe nastoji se ostvariti poboljšanjem dostupnosti sportsko-rekreativne infrastrukture te promocijom sportskih sadržaja. Opisana nastojanja ostvaruju se provedbom sljedećih mjera:

- 7.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture;
- 7.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja.

Napredak u provedbi posebnog cilja 7 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: površina novoizgrađenih građevinskih područja sportsko - rekreativne namjene i udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji.

Navedeni pokazatelji nastoje se ostvariti iniciranjem i stvaranjem zajedničkih programa na nivou županije značajnih za razvoj sporta i zdravlja lokalne zajednice, razvojem i poboljšanjem koordinacije i komunikacije na svim razinama sporta kroz Zajednicu sportova Šibensko-kninske županije, te poticanjem sportskih klubova i sportaša, saveza i zajednica na masovniju i kvalitetniju sportsku djelatnost s ciljem kvalitetnog zadovoljavanja javnih potreba građana u sportu. Izvršena su ulaganja u sanaciju unutrašnjosti sportskih dvorana i pripadajućih sanitarnih čvorova i svlačionica čime se ostvaruje doprinos razvoju sportsko - rekreacijske infrastrukture ulaganjem u sportsko - rekreacijske objekte za sport u funkciji obrazovanja. S obzirom da je brojna projektna dokumentacija za rekonstrukciju ili gradnju nove sportsko - rekreacijske infrastrukture u fazi izrade, pokazatelj ishoda koji se odnosi na površinu izgrađenih građevinskih područja sportsko - rekreativne namjene za sada ne prikazuje promjene u odnosu na početne vrijednosti. Provedene aktivnosti pokazat će značajne rezultate u nadolazećem razdoblju. U promicanju zdravog, aktivnog i kvalitetnog života značajno doprinose aktivnosti promocije i kreiranja sportsko/rekreativno/edukativnog sadržaja pri čemu glavni doprinos pruža civilno društvo djelovanjem kroz udruge za promicanje sporta i zdravog načina života. U odnosu na udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji, ostvaren je značajan napredak u protekloj godini provedbe. Početna vrijednost na samom početku provedbe iznosila je 16,7%, dok je ostvarena vrijednost u 2023. godini 30,3%, što je povećanje udjela za + 81,4%. Zainteresiranost građana za razvoj kulture

aktivnog načina života poticajna je, te će se slijedom toga nastaviti provoditi aktivnosti u smjeru osiguravanja dostupnosti sportskih i rekreativnih programa.

8. Posebni cilj 8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 8 realizirala 472,00 €.

8.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.13.21 Broj kućanstava i stambenih jedinica	102.835 (2021.)	105.000	141.256 (2022.)
OI.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	52 (2020.)	56	50 (2023.)
OI.02.13.25 Broj završenih stanova	247 (2020.)	374	539 (2022.)

8.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 8

Želja je županijske administracije za preokretanjem dugogodišnjih negativnih trendova koji su prisutni u cijeloj državi pa tako i na području Šibensko-kninske županije, što je posebice izraženo u zaobalnim gradovima i općinama te otočnim naseljima. Prioritet je stvaranje stimulativnog demografskog ozračja i razvoj dostupne i rasprostranjene društvene infrastrukture u funkciji zadovoljenja svakodnevnih životnih potreba obitelji i mladih smanjivanjem regionalnih razlika. Posebni naglasak stavlja se na djecu, učenike, studente, mlade obitelji i osobe s invaliditetom. Navedeno se nastoji ostvariti provedbom mjera:

- 8.1. Stvaranje demografski poticajnog okruženja usmjerenog obiteljima;
- 8.2. Unaprjeđenje dostupnosti javnih sadržaja i površina za mlade i obitelji.

Napredak u provedbi posebnog cilja 8 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: broj kućanstava i stambenih jedinica, broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja i broj završenih stanova.

Iako provedba mjera u sklopu posebnog cilja 8 nije u direktnoj nadležnosti županijske uprave, županija nastoji unaprijediti dostupnost društvene infrastrukture koju koriste mlade obitelji, u prvom redu dostupnost dječjih vrtića. Iako ostvareni pokazatelj od 50 dječjih vrtića i drugih

pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja u 2023. godini ukazuje na blagi pad u odnosu na početnu vrijednost (52), potrebno je voditi računa kako predmetne aktivnosti podrazumijevaju velika ulaganja u javnu infrastrukturu te je potrebno dodatno vrijeme kroz koje će pozitivna promjena biti evidentirana. Osiguravanje preduvjeta za provedbu programa poticajne stanogradnje koja se posljednjih godina kontinuirano provodi, početna vrijednost od 247 završenih stanova porasla je na 539 stanova čime je premašena ciljana vrijednost za visokih 44%. Daljnjom suradnjom sa državnim i lokalnim resorima, nastavit će se učinkovito provoditi aktivnosti povećanja stambenog fonda za stambeno zbrinjavanje ciljnih skupina. Povećanje smještajnih kapaciteta ogleda se i u ukupnom povećanju broja kućanstava i stambenih jedinica. S obzirom da nisu dostupni podaci za 2023. godinu, prema DZS u 2022. godini broj kućanstava i stambenih jedinica povećao se za 38.421 jedinica u odnosu na početnu vrijednost.

Provedbom programa stipendiranja učenika i studenata, unaprjeđenjem dostupnosti društvene infrastrukture i sportsko - rekreativnih sadržaja na potrebitim lokacijama, s posebnim naglaskom na manje razvijene sredine, prilagođavanjem infrastrukture i društvenih aktivnosti potrebama obitelji, djece i osobama s invaliditetom, stvaraju se uvjeti za poboljšanje kvalitete života svih građana.

9. Posebni cilj 9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 9 realizirala 3.914.636,24 €.

9.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.16.57 Broj požara na 10 000 stanovnika	86,2 (2020.)	75,0	47,7 (2023.)
OI.02.11.43 Broj prometnih nesreća	877 (2021.)	860	1.168 (2023.)

9.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 9

U središtu interesa cijele županijske administracije je dobrobit njezinih građana i očuvanje uobičajenog načina života. Prirodne katastrofe, ali i nesreće uzrokovane djelovanjem čovjeka osnažuju svijest o potrebi za proaktivnim pristupom i usklađenom upotrebom relevantnih raspoloživih resursa u upravljanju sigurnosnim rizicima. Smanjenje navedenih rizika i

suočavanje s njihovim posljedicama uključuje kontinuirano unaprjeđivanje sposobnosti sustava civilne zaštite i sigurnosti javnih i prirodnih površina kroz jačanje kapaciteta i koordinaciju sudionika lokalne i regionalne razine. Izgradnju stabilnog, otpornog i modernog sustava civilne zaštite te ublažavanje prirodnih i antropogenih rizika, županija nastoji ostvariti provedbom sljedećih mjera:

- 9.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite
- 9.2. Ulaganje u povećanu sigurnost javnih i prirodnih površina

Napredak u provedbi posebnog cilja 9 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: broj požara na 10 000 stanovnika i broj prometnih nesreća.

Od prirodnih rizika na području Šibensko-kninske županije, najviše se ističe velik broj šumskih požara posebice tijekom ljetnih mjeseci. U tom smjeru, kontinuirano se provode preventivne aktivnosti zaštite od požara, koje uključuju revitalizaciju šumskih i požarnih putova te modernizaciju vatrogasnih, HGSS i povezanih postrojbi. Značajna ulaganja u vatrogastvo, kako u infrastrukturu tako i u sofisticiranu opremu, sigurno su doprinijela ostvarenim rezultatima promatranog pokazatelja ishoda koji se odnosi na broj požara na 10.000 stanovnika. Početna vrijednost iz 2020. godine iznosila je 86,2, dok je ostvarena vrijednost pokazatelja za 2023. godinu 47,7. Ciljne vrijednosti od 75 premašene su za čak 36% što dovodi do zaključka da su sve provedene mjere i ulaganja već dale izvrsne rezultate. Početna vrijednost pokazatelja broja prometnih nesreća za 2021. godinu iznosi 877., a ostvarena vrijednost pokazatelja za 2023. godinu je 1.168 što čini povećanje od čak 35,8%. Unatoč aktivnostima jačanja sigurnosti javnih površina u urbanim prostorima, ali i sustavnu modernizaciju kapaciteta nadležnih institucija, razvidno je da je potrebno uložiti dodatne napore za ostvarenje ciljnih vrijednosti.

10. Posebni cilj 10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 10 realizirala 13.272,00 €.

10.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.7.21 Mobilni širokopojasni pristup, %	94,7 (2021.)	96,0	94,7 (2023.)

OI.02.7.22 Brzi širokopojasni pristup, %	18,1 (2021.)	25,0	27 (2023.)
OI.02.7.05 Kućanstva sa širokopojasnim pristupom, %	52,1 (2021.)	60,0	51,7 (2023.)

10.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 10

Kroz posebni cilj 10, županija usmjerava napore prema povećanju pokrivenosti područja telekomunikacijskom infrastrukturom kao i prema razvoju digitalnih vještina i kompetencija za radna mjesta u digitalnom društvu. Potonje nastoji ostvariti provedbom dviju mjera:

- 10.1. Razvoj širokopojasne infrastrukture;
- 10.2. Razvoj digitalnih kompetencija i digitalnih radnih mjesta.

Napredak u provedbi posebnog cilja 10 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: mobilni širokopojasni pristup, brzi širokopojasni pristup i postotak kućanstava sa širokopojasnim pristupom.

Svjesnost o potrebi iste dostupnosti pristupu širokopojasnom internetu, poglavito u zaobalju i na otocima, za osiguravanje jednakih mogućnosti za iskorištavanje potencijala digitalizacije i aktivno sudjelovanje u digitalnoj transformaciji društva, glavni je motiv za povećanje napora prema povećanju pokrivenosti područja telekomunikacijskom infrastrukturom kao i prema razvoju digitalnih vještina i kompetencija za radna mjesta u digitalnom društvu. Prema tablici pokazatelja ishoda, u ovoj godini provedbe nije došlo do promjene u odnosu na početnu vrijednost od 94,7 kod pokazatelja koji ukazuje na mobilni širokopojasni pristup. Međutim, pozitivne promjene u vrijednostima zabilježene su kod preostala dva pokazatelja. Tako je napredak ostvaren u pokrivenosti brzim širokopojasnim pristupom gdje je s početne vrijednosti od 18,1% ostvaren značajni porast na čak 27%. Negativni pomak vidljiv je u pokazatelju postotka kućanstava sa širokopojasnim pristupom koji je u 2021. godini iznosio 52,1%, a u 2023. godini on iznosi 51,7% te je primjetan manji pad. Vodeći računa o činjenici kako ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu zahtijevaju određeno vrijeme kako bi se realizirala, u narednom razdoblju provedbe moguće je očekivati rast vrijednosti po odabranim indikatorima.

Zbog potencijala područja županije kao destinacije digitalnih nomada planira se izgradnja potrebne infrastrukture i razvoj dodatnih sadržaja i usluga koje će privući digitalne nomade, s fokusom na otoke i zaobalje.

11. Posebni cilj 11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 11 realizirala 2.966.341,39 €.

11.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.6.11 Kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu, %	97 (2021.)	99	99 (2023.)
OI.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku, u kunama	53,31 (2021.)	59,72	49,22 (2023.)

11.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 11

Osiguravanje zdravog ekosustava – pitke vode, čistog zraka i kakvoće mora, omogućuje građanima da vode zdrav i produktivan život, ostvaruju vlastite potencijale i pridonose razvoju cijele županije. Provedbom posebnog cilja 11, teži se očuvanju i valorizaciji prirodnih vrednota te razvoju zelenog, održivog i otpornog urbanog prostora. To se nastoji ostvariti kroz sljedeće mjere:

- 11.1. Unaprjeđenje zaštite od onečišćenja i degradacije tla, mora i zraka te doprinos zaštiti okoliša;
- 11.2. Poticanje održivog upravljanja i valorizacije prirodne baštine;
- 11.3. Podrška mjerama zelene urbanizacije i zelene tranzicije integriranjem zelene infrastrukture;
- 11.4. Revitalizacija zapuštenih i nedovoljno korištenih prostora;
- 11.5. Povećanje otpornosti na posljedice klimatskih promjena te na prirodne i antropogene rizike.

Napredak u provedbi posebnog cilja 11 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: udio kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu i rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku.

S obzirom da se Šibensko-kninska županija prvenstveno deklarira kao županija koja želi biti i ostati „zelená“ što podrazumijeva zdrav, održiv i funkcionalan ekosustav te očuvanu bioraznolikost, očuvanje okoliša bilo je i ostati će jedan od prioriteta županijske administracije.

To se nastoji ostvariti uključivanjem u različite projekte s ciljem ojačavanja inovacijskih ekosustava i poboljšanja pristupa izvrsnosti za sve aktere istraživanja i inovacija kroz prekograničnu suradnju na zajedničkoj strategiji i uz dodavanje vrijednosti lanaca unutar područja eko - inovativnih tehnologija za zdrava i produktivna mora. Također, županija financira i rad DIH-a, (Digitalni Inovacijski HUB InnovaMare), koji predstavlja središnje mjesto za transfer tehnologije, jačanje suradnje i povezivanja dionika na prekograničnoj i transnacionalnoj razini iz javnog, privatnog i znanstveno - istraživačkog sektora, u digitalnoj i zelenoj transformaciji plave ekonomije. Prema pokazatelju ishoda kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu, ostvaren je napredak te je s početne vrijednosti od 97% u 2021. godini ostvaren pomak na 99% u 2023. godini, čime je u potpunosti ostvarena ciljana vrijednost. Obzirom da kakvoća mora iziskuje sinergiju provedbe nekoliko aktivnosti, iz priloženog rezultata razvidna je dinamika angažmana u provedbi ovog posebnog cilja.

U 2021. godini rashodi za zaštitu okoliša na području županije su iznosili 53,31 EUR po stanovniku, dok u 2023. godini iznose 49,22 EUR. Smanjenje proračunskih sredstava u području zaštite okoliša u odnosu na ciljnu vrijednost od 59,72 EUR rezultat je određenih korekcija te završetka provedbe aktivnosti projekata iz sektora. Zapuštena (*brownfield*) područja važan su razvojni resurs Šibensko-kninske županije. S tim u vezi, ulažu se napor u izradu baze tih područja te drugih zapuštenih i napuštenih prostora čijom će se obnovom navedeni prostori staviti u funkciju zajednice. Također, osigurava se razvoj infrastrukture za smanjenje rizika od plavljenja pomoću rješenja temeljenih na prirodi, ulaže se u razvoj lukobrana te provode edukacije o klimatskim promjenama, načinu uvođenja obnovljivih izvora energije i energetske štedljivoj gradnji. Intenzitet aktivnosti županije na području zaštite okoliša će u sljedećim godinama rasti, rezultat čega će biti izdvajanje dodatnih proračunskih sredstava za ovu kategoriju.

12. Posebni cilj 12. Zelena i energetska tranzicija

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 12 realizirala 3.823.156,24 €.

12.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.6.18 Stupanj recikliranja komunalnog otpada, %	12,1 (2020.)	25,0	12,1 (2020.)

OI.02.6.65 Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži, %	50-80 (2020.)	40-50	50-80 (2023.)
OI.02.6.37 Potrošnja primarne energije, TJ	5.919,30 (2021.)	5.800,91	6.304,1 (2022.)

12.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 12

Šibensko - kninska županija je u značajnoj mjeri napravila iskorak prema realizaciji vizije županije kao regije visoke kvalitete života, privlačne, očuvane i valorizirane prirode, te uravnoteženog razvoja temeljenog na znanju te konkurentnom i inovativnom gospodarstvu. Razvoj gospodarstva dodatno je usmjeren prema očuvanju okoliša, kružnom gospodarenju i zelenim razvojnim politikama, održivom korištenju prirodnih potencijala zaobalja i otoka. Sustavno se u skladu sa Akcijskim planom energetske učinkovitosti ŠKŽ za razdoblje 2022. – 2024. godine provode aktivnosti informiranja, educiranja i podizanja razine svijesti o važnosti smanjenja energetske potrošnje, zaštite okoliša i korištenja obnovljivih izvora energije u gospodarstvu. Provedbom mjera posebnog cilja 12, županija želi osigurati pristupačnu, sigurnu i kvalitetnu opskrbu energijom i spriječiti energetske gubitke, što će pridonijeti smanjenju upotrebe fosilnih goriva i emisija stakleničkih plinova, kao i ublažavanju rizika od klimatskih promjena. Zelena i energetska tranzicija ostvarit će se provedbom triju mjera:

- 12.1. Razvoj infrastrukture i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u privatnom i javnom sektoru;
- 12.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo;
- 12.3. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti vodoopskrbne infrastrukture te sustava odvodnje i obrade otpadnih voda, kao i ostalih oblika komunalne infrastrukture.

Napredak u provedbi posebnog cilja 12 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: stupanj recikliranja komunalnog otpada, ostvareni gubici u vodovodnoj mreži i potrošnja primarne energije.

Plan gospodarenja otpadom Šibensko-kninske županije za razdoblje 2023. – 2028. u završnoj je fazi izrade, a njegovom provedbom planiraju se ostvariti ključne aktivnosti korištenja modela kružnog gospodarenja, uspostave centara za ponovnu uporabu materijala, unaprjeđenja sustava zbrinjavanja otpada, promocije i edukacije lokalnog stanovništva o važnosti održivog gospodarenja otpadom i nužnosti recikliranja i aktivnosti poticanja kućnog kompostiranja, što uključuje i nabavu i distribuciju kućnih kompostera te edukaciju putem radionica i promotivnih

materijala. Za pokazatelj stupnja recikliranja otpada, u vrijeme izrade Godišnjeg izvješća, nisu dostupni podatci pa nije moguće mjeriti napredak u provedbi posebnog cilja 12 u ovom dijelu.

Uvođenje obnovljivih izvora energije u svakodnevicu svakog građana dug je proces koji pretpostavlja postojanje dostupne i raširene infrastrukture. Prema indikatoru koji se odnosi na potrošnju primarne energije, u 2021. godini potrošnja je iznosila 5.919,30 TJ, dok je u 2022. godini potrošnja povećana na 6.304,1 TJ i s obzirom da nije dostupan podatak za 2023. godinu, razvidno je da trend rasta potrošnje primarne energije ostavlja negativan utisak na napore županije u suzbijanju takvih kretanja. Županija će nastaviti kontinuirano i pojačano provoditi aktivnosti energetske tranzicije te se može očekivati da će u narednom razdoblju, završetkom energetske obnove određenog dijela fonda zgrada i provođenjem edukacijskih aktivnosti, ostvariti pozitivno kretanje prema ciljanoj vrijednosti. Kao što je vidljivo iz tablice pokazatelja ishoda, podatci za ostvarene gubitke u vodovodnoj mreži ostaju isti kao i na početku provedbe. Obzirom da je riječ o infrastrukturnim proširenjima i prilagodbama, kratak period od početka provedbe nije dovoljan za evidentiranje promjene. Unatoč tromosti promjene, nastavit će se ulagati u programe smanjenja gubitaka vode iz vodoopskrbnih sustava.

13. Posebni cilj 13. Razvoj održive mobilnosti

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 13 realizirala 1.963.699,00 €.

13.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.11.24 Ukrcani i iskrcani putnici u svim lukama prema smjeru putovanja	105.172 (2020.)	200.000	410.951 (2023.)
OI.02.11.44 Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	39 (2021.)	45	67 (2022.)

13.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 13.

Promet je horizontalna poveznica svih gospodarskih aktivnosti i nastojanja za povećanjem kvalitete života ljudi, ali i sektor koji nudi velike prilike za stvaranje novih radnih mjesta. Težnja je uspostaviti inovativan, siguran i ekološki prihvatljiv protočni prometni sustav prilagođen potrebama svih stanovnika. Navedeno se nastoji ostvariti provedbom mjera posebnog cilja 13:

- 13.1. Unaprjeđenje cestovnog prometa;
- 13.2. Unaprjeđenje pomorskog prometa;
- 13.3. Unaprjeđenje pješačkog i biciklističkog prometa;
- 13.4. Modernizacija i povećanje dostupnosti javnog prijevoza.

Napredak u provedbi posebnog cilja 13 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: broj ukrcanih i iskrcanih putnika u svim lukama prema smjeru putovanja i broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon.

Putem svojih ustanova, županija kontinuirano ulaže u građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta na području Šibensko-kninske županije. Također, putem lučke uprave, vodi se kontinuirana briga o gradnji, održavanju, upravljanju, zaštiti i unaprjeđenju pomorskog dobra koje predstavlja lučko područje, ulaže se u gradnju i održavanje lučke podgradnje, osigurava se trajni i nesmetani lučki promet te tehničko-tehnološko jedinstvo i sigurnost plovidbe. Provedbom predviđenih mjera želi se zaokruženo unaprijediti i osigurati adekvatna unutarnja i vanjska mobilnost građana i turista na području županije. Prema tablici pokazatelja ishoda, vrijednosti za broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon ukazuju na izrazito pozitivno kretanje. U 2021. godini na području županije bilo je 39 punionica, dok je do kraja 2022. godine taj broj porastao na 67 punionica, što je premašilo ciljanu vrijednost za + 48,9%. dok u 2023. godini nisu evidentirane promjene. Iz priloženog se može zaključiti kako aktivnosti modernizacije i unaprjeđenja prometne funkcionalnosti već u kratkom roku imaju potencijal ostvariti napredak. Prema indikatoru ukrcanih i iskrcanih putnika u svim lukama prema smjeru putovanja, u 2020. godini Šibensko-kninska županija brojila je 105.172 putnika, a u 2023. godini čak 410.951 putnika. Potonja vrijednost je u ovom kratkom razdoblju provedbe prekoračila ciljanu vrijednost za + čak 105 %. Potrebno je uvažiti činjenicu kako je za početnu vrijednost izabrana 2020. godina koja je uvelike bila pod utjecajem pandemijskih zbivanja, ali kako je ostvarena vrijednost više od 4 puta veća od početne, nije pogrešno zaključiti kako se jedan dio rasta u priljevu putnika može zahvaliti aktivnostima razvoja, obnove i širenja infrastrukture, kao i primjeni pametnih rješenja u prometu.

14. Posebni cilj 14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 14 realizirala 6.636,00 €.

14.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početa vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.13.36 Broj JLS koje imaju indeks razvijenosti ispod 100	15 (2021.)	13	11 (2023.)
OI.02.13.22 Udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije, %	4,1 (2021.)	4,3	4,1 (2021.)

14.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 14

Područje Šibensko-kninske županije obilježavaju velike unutarnje razlike u stupnju razvoja. S jedne strane nalazi se gospodarski i demografski razvijeno priobalje, dok s druge strane zaobalje i otoke karakterizira pad ili nepostojanje poduzetničke aktivnosti, nepovoljna demografska slika i neiskorišteni turistički potencijali. Takve razlike u stupnju razvoja prepreka su ostvarivanju lokalnih ekonomskih i životnih prilika na području županije. Iz tog razloga, ulaganja u ravnomjeran razvoj nezaobilazna su sastavnica održivog i trajnog rasta, demografskog oporavka, jačanja socijalne pravednosti i društvenog povjerenja. Kroz poseban cilj 14, županija želi uvažiti specifične razvojne poteškoće i ograničenja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja provedbom dviju mjera:

- 14.1. Poticanje revitalizacije gospodarstva i društva na otocima i razvoj pametnih otoka;
- 14.2. Poticanje revitalizacije gospodarstva i društva potpomognutih i brdsko-planinskih područja.

Napredak u provedbi posebnog cilja 14 promatra se kroz dva pokazatelja ishoda: broj JLS koje imaju indeks razvijenosti ispod 100 i udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije.

Ravnomjerni regionalni razvoj sa pozitivnim stopama gospodarskog rasta, demografskog oporavka i energetski i turistički procvat depriviranih područja, misija su na kojoj se kontinuirano radi provedbom svih aktivnosti županijske administracije. Posebno se to odnosi na razvoj ciljanih programa poticanja razvoja zaobalja i otoka. Od ukupno 259 otoka, otočića i hridi na području Šibensko-kninske županije, uz sedam stalno nastanjenih otoka, njih 17 je povremeno naseljeno. Otoci Šibensko-kninske županije suočeni s razvojnim izazovima koji proizlaze iz nepovoljnih demografskih pokazatelja većine otoka: rijetke naseljenosti, ograničene dostupnosti javnih usluga i infrastrukture te slabe opskrbljenosti centralnim

funkcijama zbog kojih postoji učestala potreba za putovanjima na kopno. Također, kao vrlo bitni razvojni problemi otoka ističu se i slaba prometna povezanost otoka s kopnom te međusobno, degradacija okoliša uslijed onečišćenja mora te izloženost klimatskim promjenama, ograničenja u opskrbi energijom i vodom te neadekvatna infrastruktura za odvodnju otpadnih voda. Njegovanje tradicionalnih djelatnosti (koraljarstvo, ribolov i poljoprivreda) uz jačanje turističke valorizacije otoka s naglaskom na kulturnu baštinu i kulturni turizam, potencijali su otočnog razvoja koje je potrebno usmjeravati i razvijati u duhu održivosti i očuvanja temeljnih otočnih resursa, uz istovremeno ublažavanje efekata sezonalnosti ekonomske aktivnosti. Otoci ipak posjeduju značajan neiskorišteni potencijal za razvoj alternativnih oblika turizma pa se u tom smjeru razvijaju poticaji za razvoj otočnih proizvoda, pruža podrška projektima razvoja otočne turističke destinacije i slično. S obzirom da je u zadnjem kvartalu 2023. usvojena i Teritorijalna strategija razvoja otoka Šibensko-kninske županije kao dodatak Planu razvoja, očekivano je da će u sljedećem razdoblju biti vidljivi značajni pomaci u ostvarivanju postavljenih ciljeva. Zaokruženi pristup preslikava se i na aktivnosti u zaobalju. Specijaliziranim programima podrške (Program razvoja poljoprivrede, Program potpora razvoja ribarstva i marikulture, Program sufinanciranja projekata razvoja i unapređenja lovstva) usmjerenima na revitalizaciju potencijala primarnih djelatnosti uz povezivanje sa sektorom turizma, županija kontinuirano potiče i podržava aktivnosti razvoja poljoprivredne infrastrukture i novih tehnologija, ali i očuvanja tradicionalnih vrijednosti. Organizacijom raznih sajмова (agroturizam, oleoturizam, gastronomski turizam) radi se na konstantnoj promociji i privlačenju aktivnosti i turista izvan administrativnog županijskog središta.

Prema indeksu razvijenosti ispod vrijednosti 100 nalaze se i otočna područja i potpomognuta i brdsko-planinska područja. Kod indikatora vezanog uz broj jedinica lokalne samouprave ispod indeksa 100, došlo je do pomaka od početne vrijednosti 15, te on sad iznosi 11. To je izrazito pozitivan rezultat koji je u kratkom roku od postavljanja već premašio ciljnu vrijednost te sada udio jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti ispod 100 iznosi 55%. To samo potvrđuje činjenicu da se područje Šibensko-kninske županije razvija u pozitivnom smjeru i da će u narednom razdoblju ti pokazatelji biti još i bolji. Situacija s pokazateljem koji se odnosi na udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije ostala je nepromijenjena. Naime, nije objektivno očekivati kako će se nezadovoljavajući stupanj razvoja predmetnih područja naglo unaprijediti u kratkom vremenu provedbe. Razvojne teškoće depriviranih područja koje su prisutne već godinama zahtijevaju snažnu podršku i kontinuiranu

provedbu ciljanih aktivnosti radi stvaranja pretpostavki i uvjeta za što brži oporavak te kvalitetan i perspektivan život.

15. Posebni cilj 15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva

Šibensko-kninska županija u 2023. godini za provedbu razvojnih aktivnosti kojima se doprinosi postizanju posebnog cilja 15 nije realizirala proračunska sredstva.

15.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, (godina podatka)
OI.02.13.09 Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	52.464 (2011.)	53.800	48.494 (2023.)
OI.02.14.55 Ugovorena sredstva fondova EU u BDP -u županije ⁴ , %	0 (2021.)	30	0,1 (2023.)
OI.02.4.28 Ocjena konkurentnosti županije u odnosu na EU regije ⁵ , %	55,1(2019.)	60,0	77 (2023.)

15.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 15

Politike usmjerene na povećanje gospodarske konkurentnosti i inovacija temelj su rasta i stvaranja radnih mjesta na cijelom području županije, a time i temelj djelotvornih politika za ravnomjeran razvoj svih područja. Takve se razvojne politike, stoga, prilagođavaju specifičnim lokalnim izazovima koji proizlaze iz razlika u gustoći naseljenosti, povezanosti s urbaniziranim središtima te razlika povezanih s prirodnim i ljudskim kapitalom. U središtu ovog posebnog cilja nalaze se nastojanja za uspostavom pametnih, učinkovitih, održivih i inovativnih ekosustava gradova i sela definiranih strateškim lancima vrijednosti. Potonje nije moguće ostvariti bez stabilne i čvrste suradnje poslovnog, znanstvenog, javnog sektora i građana. Unutar posebnog cilja 15, provodi se sljedeća mjera:

- 15.1. Poticanje održivog razvoja urbanih područja te razvoj pametnih gradova i sela.

⁴ Pokazatelj se odnosi na stanje tijekom provedbe Plana.

⁵ BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći (SKM).

Napredak u provedbi posebnog cilja 15 promatra se kroz tri pokazatelja ishoda: stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, udio ugovorenih sredstava fondova EU u BDP -u županije i ocjena konkurentnosti županije u odnosu na EU regije.

S obzirom da će se u narednom vremenskom razdoblju na području Šibensko-kninske županije provoditi značajni broj projekata u okviru Integriranog teritorijalnog programa za razdoblje 2021.-2027. (Strategija razvoja urbanog područja grada Šibenika 2021.-2027., ITU Šibenik-Bilice-Skradin) kao i projekti u okviru Teritorijalne strategije razvoja otoka Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027., naredna izvješća o provedbi Plana razvoja svjedočit će o prioritetnim razvojnim ulaganjima na području županije. Ako se prati napredak u provedbi posebnog cilja 15 prema tablici pokazatelja ishoda, može se govoriti o manjim pozitivnim kretanjima. Prema pokazatelju broja stanovništva koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja, referentna početna vrijednost je ona prema Popisu stanovništva iz 2011. godine gdje iznosi 52.464 stanovnika. Prema Popisu stanovništva 2021., ostvarena vrijednost iznosi 48.494 stanovnika. Obzirom da je između dva Popisa stanovništva zabilježen opći demografski pad, u ovom trenutku nije moguće relevantno ocijeniti provedbu posebnog cilja u ovom segmentu.

Sredstva EU fondova predstavljaju jedinstven izvor financiranja razvojne politike, a Šibensko-kninska županija sudjelovala je u provedbi preko 60 projekata sufinanciranih iz različitih nacionalnih i europskih fondova tijekom 2023. godine. Također, županija je bila aktivno uključena i u projekte koje su provodile Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije te Priroda Šibensko-kninske županije. Prema ugovorenim sredstvima fondova EU u BDP-u stanovnika i u 2023. godini ugovoreno je 0,1% sredstava. Imajući u vidu da je ovo tek početak nove financijske perspektive, za očekivati je da će aktivnosti županije na poticanju i razvijanju EU projekata te razvoju vještina i kapaciteta potrebnih za uspješnu izradu i provedbu EU projekata rezultirati značajnijim postotkom u nadolazećem razdoblju provedbe. Za pokazatelj ocjene konkurentnosti županije u odnosu na EU regije dostupan podatak je iz 2023. godine a koji se odnosi na cijelu Jadransku Hrvatsku te je zamjetan pozitivni pomak u odnosu na ciljnu vrijednost (60) i on iznosi 77.

Zaključak

Šibensko-kninska županija je u 2023. godini nastavila svoj cjelokupni razvoj usmjeravati sukladno viziji razvoja definiranoj u Planu razvoja ŠKŽ prema regiji visoke kvalitete života, privlačne, očuvane i valorizirane prirodne i kulturno-povijesne baštine, uravnoteženog razvoja temeljenog na znanju te konkurentnom i inovativnom gospodarstvu. Tako usmjeravan razvoj orijentiran je na jačanje konkurentnosti i privlačnosti Šibensko-kninske županije za život i gospodarski razvoj, kroz poticanje kreativnosti, uvođenje i promociju pametnih rješenja, unaprjeđenje obrazovnih i zdravstvenih uvjeta, zaštitu okoliša i održivo upravljanje prirodnim vrijednostima te jačanje društvenih usluga, a sve u funkciji podizanja kvalitete života svih njenih građana.

Planom razvoja ŠKŽ definirano je 15 pokazatelja ishoda te je za svaki pokazatelj ishoda definirana početna vrijednost i ciljana vrijednost koja se nastoji postići. Primjetan napredak, u cijelosti ili djelomice, ostvaren je u svim aktivnostima i mjerama. Imajući u vidu kako je riječ o samom početku provedbe te činjenicu kako su po pojedinim indikatorima ishoda ostvarene vrijednosti u 2023. godini prekoračile postavljene ciljane vrijednosti za čitavo provedbeno razdoblje, za očekivati je kako će se u nadolazećem razdoblju odlučnost i nastojanja županije na uspješnoj provedbi povezanih aktivnosti i mjera iskazati dosljednim pozitivnim kretanjima u ostvarenim vrijednostima.

Prilikom izrade Godišnjeg izvješća o provedbi plana razvoja i prikupljanja podatka susreli smo se s poteškoćama vezanim uz dostupnost podatka za izvještajnu godinu. Konačni financijski pokazatelji za 2023. godinu bit će dostupni tek u svibnju 2024. godine, a podaci za prethodnu godinu bit će objavljeni kasnije tokom godine. Iz tog razloga, uzete su u obzir neke vrijednosti pokazatelja ishoda za godinu prije odnosno 2022. godinu, pa čak i starije. Unatoč tome, s obzirom da smo trenutno na samom početku nove financijske perspektive, te je većina planiranih ulaganja u fazi pripreme dokumentacije i pripreme za prijavu na razne natječaje, realno je očekivati da će sljedeća izvješća o provedbi Plana razvoja svjedočiti o dodatnim pozitivnim rezultatima. Uspješnost ostvarenja Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine ponajprije će biti određena financijskim kapacitetima Šibensko-kninske županije kao i uspjehom u iskorištavanju EU izvora. Županija je u ovom izvještajnom razdoblju nastavila ulagati u ljudske kapacitete za kvalitetnu pripremu strateški važnih projekata koje je moguće financirati sredstvima EU fondova, te pripremati rješenja za pokretanje novih procedura i programa za ostvarenje definiranih pokazatelja.

Zaključno, županija će u sljedećim godinama provedbe nastaviti aktivno provoditi sve aktivnosti i ulagati napore na izgradnji konkurentnog, poticajnog, otpornog i održivog profila regije, privlačne za ostanak, povratak i dolazak mladih ljudi i obitelji.

Popis priloga:

Prilog 1. Godišnje izvješće o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2023. godinu